

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319203138
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1319203138.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Janky Richterovej a JUDr. Milana Chalupku, v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcu: A. K. H., X.. XX.XX.XXXX, L. Y. L., G. XX, zast. JUDr. Adrianou Ručkayovou, advokátkou v Novom Meste nad Váhom, Inovecká 8, proti žalovanej: H. F. L., X.. XX.XX.XXXX, L. Y. L., V. XX/E, zast. Advokátskou kanceláriou Beňová, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Blumentálska 8, o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 26.novembra 2021 č.k. 23C/30/2019-319 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že nariaďuje toto zabezpečovacie opatrenie:

Súd zriaďuje záložné právo na nehnuteľnosť - byt č. XXX na X. poschodí bytového domu súp. Č.. XXXXX, vchod V. Č.. XX/E (R. XXX) Y. L., postaveného na parc. č. 15111/129 o výmere 882 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, zapísaný na LV č. XXXX evidovanom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, pre okres Bratislava III, obec: Bratislava - Nové Mesto, katastrálne územie: X. H., v prospech žalobcu, a to na zabezpečenie vymoženía jeho pohľadávky vo výške 33.202,99 eur s príslušenstvom, a to až do rozhodnutia vo veci samej v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava III o vydanie bezdôvodného obohatenia pod sp. zn. 23C/30/2019.

odôvodnenie:

1/Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 29.10.2021, ktorým sa žalobca (opätovne) domáhal zriadenia záložného práva na byt vo výlučnom vlastníctve žalovanej, evidovaný Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom na LV č. XXXX ako byt č. XXX, X. poschodie bytového domu súp. č. XXXXX, vchod V. Č.. XX/E v Bratislave (F. F.), a to vo výške pohľadávky žalovanej (spolu s príslušenstvom vo výške 33.202,99 eur), v rámci konania o vydanie bezdôvodného obohatenia, za účelom zabezpečenia vymoženía spornej pohľadávky. 2/Vychádzal z tvrdení žalobcu, že žalovaná, ktorá je jeho bývalou partnerkou a matkou spoločnej dcéry F. H., X.. XX.XX.XXXX, užíva odo dňa 01.09.2018 bez právneho titulu byt č. XXX, vo výlučnom vlastníctve žalobcu, nachádzajúci sa na prízemí „Bytového domu M. na F.“ v Bratislave, súpisné číslo XXXXX, vchod M. na F. X/B, postavený na parcele registra „C“ č. 6128/24 o výmere 1260 m² - zastavané plochy a nádvorie, okres: Bratislava III, obec: Bratislava - mestská časť Nové Mesto, katastrálne územie: Y., evidovaný Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor na liste vlastníctva Č.. XXXX (ďalej aj „byt žalobcu Č.. XXX“), nakoľko dňa 31.08.2018 zanikol súhlas žalobcu s užívaním uvedeného bytu žalovanou. Uviedol, že žalovaná sa žalobcovi zaviazala uhrádzať náklady spojené s užívaním jeho bytu č. XXX, ktoré však neuhrádza a hradí ich z obavy sankcií z omeškania žalobca. Žalovaná žalobcovi neposkytuje ani žiadnu odplatu za užívanie bytu. Z týchto dôvodov sa žalovaná na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila v rozsahu predpokladaného nájomného, ktoré sa v danej lokalite podľa inzerovaných ponúk pohybuje v sume 1.200 eur mesačne a o sumu nákladov spojených s užívaním bytu, vrátane nedoplatku na platbách za energie, ktorý musel za žalovanú zaplatiť žalobca, čo za dobu od 01.09.2018 ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 10.841,20 eur, pričom táto suma sa mesačne

navyšuje. Žalovaná tak naďalej, až doposiaľ pokračuje v užívaní bytu bez právneho dôvodu. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaná pritom odplatne prenajíma svoj byt Č.. XXX, ktorý má vo výlučnom vlastníctve, nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu, súpisné číslo XXXXX, vchod V. Č.. XX/E, postavený na parcele registra „C“ č. 15111/129 o výmere 882 m² - zastavané plochy a nádvorie, okres: Bratislava III, obec: Bratislava - m.č. Nové Mesto, katastrálne územie: X. H. (ďalej aj „byt žalovanej č. XXX“).

3/Žalobca zároveň so žalobou podal dňa 05.06.2019 návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým sa domáhal až do rozhodnutia vo veci samej, zriadenia záložného práva na byt žalovanej č. XXX v prospech žalobcu, za účelom zabezpečenia vymoženía spornej pohľadávky z titulu vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 10.841,20 eur, ktorý žalobca odôvodnil podaním žaloby vo veci samej a tým, že sa dozvedel o úmysle žalovanej predáť svoj byt č. XXX, ktorý je jej jediným majetkom. Preto existuje dôvodná obava, že v prípade jeho úspechu v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia, bude jeho pohľadávka nevykonateľná, nakoľko žalovaná, ktorá už má jednu vyživovaciu povinnosť práve nastúpila na materskú dovolenku a okrem uvedeného bytu Č.. XXX žalovaná nemá žiadne úspory a ani iné finančné prostriedky, ktorými by bolo možné zabezpečiť výkon prípadnej exekúcie. Žalovaná ako výlučný vlastník bytu č. XXX je oprávnená nakladať bez ďalšieho s touto nehnuteľnosťou, tzn. že môže previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo jej časti na tretiu osobu, zriadiť na nehnuteľnosť záložné právo, vložiť nehnuteľnosť do základného imania obchodnej spoločnosti, zriadiť vecné bremeno dočasného alebo doživotného užívania a podobne, a tým znemožniť resp. úplne zmať výkon exekúcie žalobcu v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia. Na osvedčenie svojich tvrdení žalobca súdu predložil inzeráty o predaji bytu z verejne dostupných portálov, čiastočný výpis z listu vlastníctva č. XXXX, výzvu na vypratanie nehnuteľnosti zo dňa 19.02.2019, oznámenie a výzvu na vypratanie nehnuteľnosti zo dňa 11.04.2019.

4/Tento návrh zo dňa 05.06.2019 súd prvej inštancie zamietol uznesením z 24. júna 2019, č. k. 23C/30/2019-26, ktoré bolo podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vecne správne potvrdené odvolacím Krajským súdom v Bratislave, uznesením z 13.09.2019, sp. zn. 9Co/140/2019-47, právoplatným dňa 20.11.2019 z dôvodu, že žalobca síce osvedčil, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou bytu č. XXX, ku ktorému žiadal zriadiť záložné právo vo svoj prospech a aj existenciu peňažnej pohľadávky, avšak žiadnym spôsobom neosvedčil obavu z budúceho zmarenia exekúcie a nebola splnená ani zásada primeranosti zásahu do majetkových pomerov dlžníka vo vzťahu k pohľadávke, na zabezpečenie ktorej sa má zriadiť záložné právo, pričom súd musí rešpektovať zásadu proporcionality. Okrem toho súd konštatoval, že pokiaľ by aj žalovaná byt vo výlučnom vlastníctve predávala, neznamená to bez ďalšieho zníženie jej majetku, nakoľko by získala predajom finančný majetok, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu. Odvolací súd k záverom súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil ešte doplnil, že žalobca okrem uvedeného neosvedčil ani svoje ďalšie tvrdenia a obavy o nevykonateľnosť prípadnej exekúcie vyplývajúce z toho, že byt žalovanej Č.. XXX je zaťažený hypotékou podľa kúpnej zmluvy cca vo výške 100.000 eur a preto pokiaľ by ho predala, bola by žalovaná povinná uspokojiť záložného veriteľa a s najväčšou pravdepodobnosťou by jej potom nepostačovali financie na vyplatenie jeho pohľadávky, a zostali tak v rovine nepodložených tvrdení. Súd konštatoval, že nie je zrejmé, aký úver si žalovaná zobrala, ako bol splácaný a akou sumou by bola po prípadnom predaji bytu povinná uspokojiť záložného veriteľa. Napokon odvolací súd poukázal aj na tú skutočnosť, že žalobca ani nepreukázal, že byt ponúkaný na predaj v predloženej inzeráte je práve bytom č. XXX vo vlastníctve žalovanej, keď nepripojil ním vyhotovené fotografie uvedeného bytu, na ktoré sa pritom odvolával.

5/V poradí druhým návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 29.10.2021 sa žalobca opätovne domáha zriadenia záložného práva na byt vo výlučnom vlastníctve žalovanej v prospech žalobcu, evidovaný Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor na LV č. XXXX ako byt č. XXX, X. poschodie bytového domu súp. č. XXXXX, vchod V. Č.. XX/E v Bratislave (komplex F.), a to vo výške pohľadávky spolu s príslušenstvom, žalovanej v predmetnom konaní (vo výške 33.202,99 eur s príslušenstvom), za účelom zabezpečenia vymoženía spornej pohľadávky z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Tento návrh žalobca odôvodnil rovnakými skutkovými okolnosťami a obavami z ohrozenia budúcej exekúcie ako predchádzajúci návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 05.06.2019, a to konkrétne tým, že:

-žalovaná, ktorá je bývalou partnerkou žalobcu byt žalobcu č. XXX užíva bez právneho dôvodu, tzn. protiprávne, čo nesporne vyplýva aj z jej vyjadrení v tomto konaní ako aj v ďalších súvisiacich konaniach (sp. zn. 12C/36/2019 a sp. zn. 21C/70/2020)

-napriek opakovaným výzvam sa z bytu odmietla vysťahovať a lehota na vypratanie jej uplynula dňa 31.03.2019

-pohľadávka žalobcu v tomto konaní je ku dňu 31.01.2021 vo výške 33.202,99 eur s úrokmi z omeškania odo dňa 31.05.2019, pričom sa stále dlžná suma s príslušenstvom zvyšuje a ku dňu 01.11.2021

predstavuje približne sumu 48.878,92 eur s príslušenstvom (istina 33.202,99 eur od 01.09.2018 do 31.01.2021 + istina 12.000 eur od 01.02.2021 do 01.11.2021 + 3.675,93 eur úroky z omeškania do 01.11.2021); žalobca doplnil, že žalovaná mu mesačne platí sumu 88,90 eur ako príspevok na úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu

-žalovaná je výlučnou vlastníčkou bytu Č.. XXX na X. poschodí bytového komplexu F. na V. N. Č.. XX/E v Bratislave a garážového státia, na základe kúpnej zmluvy z 26.11.2014, pričom táto nehnuteľnosť je zaťažená hypotekárnym úverom a je založená v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s.

-žalovaná ako výlučný vlastník uvedeného bytu č. XXX je oprávnená nakladať bez ďalšieho s touto nehnuteľnosťou, tzn. že môže previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo jej časti na tretiu osobu, zriadiť na nehnuteľnosť záložné právo, vložiť nehnuteľnosť do základného imania obchodnej spoločnosti, zriadiť vecné bremeno dočasného alebo doživotného užívania a podobne, a tým ohroziť exekúciu, tzn. splatenie dlhu voči žalobcovi a preto je potrebné uvedenú nehnuteľnosť zabezpečiť

-žalovaná ako výlučný vlastník bytu Č.. XXX by mohla svoje vlastnícke právo k bytu previesť (napr. darovať, predat'), čím by došlo na strane žalobcu k nenapraviteľnej ujme, pričom žalobca má informácie, že žalovaná vykonáva kroky smerujúce k predaju bytu Č.. XXX, čím neoprávnene a neprimeraným spôsobom zasahuje do vlastníckeho práva

Všetky uvedené skutočnosti podľa žalobcu osvedčujú nevyhnutnosť zabezpečenia jeho pohľadávky, ktorá je predmetom tohto sporu a ktorá sa plynutím času neustále navyšuje, pričom žalobca je názoru, že žalovaná sa snaží zbaviť svojho majetku a následne sa dožadovať bezodplatného užívania nehnuteľnosti žalobcu. Nakoľko výška pohľadávky stále narastá, sú podľa žalobcu splnené podmienky na založenie bytu žalovanej Č.. XXX v prospech žalobcu, pričom účinky navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia neobmedzia žalovanú neprimeraným spôsobom a ani nad nevyhnutný rozsah.

6/Súd prvej inštancie po oboznámení sa s v poradí druhým návrhom žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a jeho prílohami, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, vychádzajúc z doterajšieho priebehu konania, dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné predpoklady na nariadenie navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia. V danom prípade má byť predmetom záložného práva byt žalovanej č. XXX, ktorým má byť zabezpečená sporná peňažná pohľadávka žalobcu vrátane jej príslušenstva, v aktuálnej výške vyčíslenej na cca 49.000 eur (suma 33.202,99 eur s príslušenstvom). Súd mal zo spisu, ako aj z čiastočného výpisu z listu vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: X. H. zo dňa 25.11.2021 osvedčené, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou bytu Č.. XXX nachádzajúceho sa na X. poschodí bytového domu, súpisné číslo XXXXX, vchod V. XX/E, spolu s príslušným podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckym podielom na pozemku. Vlastníctvo žalovaná nadobudla titulom Kúpnej zmluvy V-25348/14 zo dňa 26.11.2014 a na byte žalovanej Č.. XXX je zriadené záložné právo v prospech SLSP, a.s. podľa V-23076/14 zo dňa 02.10.2014. Rovnako mal súd zo spisu, ako aj z čiastočného výpisu z listu vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: Y. osvedčené, že žalobca je výlučným vlastníkom bytu č. XXX, nachádzajúceho sa na prízemí „Bytového domu M. na F. v Bratislave, súpisné číslo XXXXX, vchod M. na F. X/B, prislúchajúceho nebytového priestoru a podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckym podielom na pozemku. Vlastníctvo žalobca nadobudol titulom Kúpnej zmluvy V-9971/2018 zo dňa 06.06.2018. Z vyjadrení strán sporu nebolo sporné, že byt žalovaného Č.. XXX, užíva od ukončenia dlhodobého partnerského vzťahu strán sporu žalovaná spolu so spoločnou dcérou strán sporu. Podľa predložených listín žalovanou a z písomných vyjadrení strán sporu nebolo tiež sporné, že žalovaná žalobcovi neuhrádza požadovanú sumu z titulu nájomného 1.200 eur mesačne, avšak podieľa sa na úhradách za služby spojené s užívaním bytu žalobcu Č.. XXX, ktoré uhrádza žalobcovi formou zníženia dohodnutej sumy výživného na mal. dcéru, resp. platením úhrad správcovi bytového domu. Uvedené skutočnosti, ako aj peňažná pohľadávka žalobcu voči žalovanej z titulu užívania jeho bytu č. XXX, sú predmetom tohto sporu.

7/Na osvedčenie svojich tvrdení o bezprostrednom ohrození budúceho výkonu práva, tzn. reálnej možnosti uspokojenia spornej peňažnej pohľadávky, ktorými odôvodnil svoj návrh, najmä tvrdenie, že má informácie o krokoch žalovanej smerujúcich k predaju jej bytu č. XXX na X. poschodí bytového domu na V. N. Č.. XX/E v Bratislave, predložil žalobca súdu inzeráty z verejne dostupných internetových portálov K..R..sk, X..sk <P.:/..sk>, K..L..sk, J..sk <P.:/..J..sk>. Z predložených inzertných ponúk však vyplýva, že pokiaľ ide o inzerovaný byt označený ako „...2-izbový byt pri jazere Kuchajda - bytový komplex F. - V. ulica,,na X. poschodí,,celková výmera 69,23 m2 z toho balkón 5,5 m,,“, predovšetkým nie je zrejmé, či ide o byt žalovanej č. XXX a pokiaľ aj áno, z obsahu a informácií v inzeráte vyplýva, že ide o ponuku na prenájom bytu, keď sú v ňom uvedené údaje „cena 510 eur + 170 eur energie + 50 eur garáž“. Súd sa oboznámil priamo s verejne dostupnými inzerovanými ponukami na viacerých stránkach realitných

portálov pričom zistil, že aj na iných internetových stránkach sa nachádza v ponuke uvedený byt, resp. je inzerovaná rovnaká ponuka na prenájom zobrazeného bytu, s rovnakými parametrami ponuky. Súd tiež z dostupných ponúk na internete zistil, že v danej lokalite a bytovom komplexe F. na V. ulici nie je inzerovaná ponuka na predaj iného bytu na X. poschodí, pričom z prehľadu ponuky obdobných bytov na predaj vyplýva, že sú ponúkané v aktuálnych cenách od cca 155.000 eur (1-izb. byt 43 m²) do 249.000 eur (2-izb. byt, 79,5 m² + loggia). Z toho možno ustáliť, že trhová cena bytu žalovanej, ktorá má byť predmetom záložného práva, sa aktuálne pohybuje v sume okolo 200.000 eur.

8/Na základe uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca iba čiastočne splnil požadované zákonné predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to existenciu spôsobilého predmetu záložného práva (byt žalovanej Č.. XXX) a existenciu peňažnej pohľadávky, tzn. sporného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 33.202,99 eur s príslušenstvom, z titulu užívania bytu žalobcu žalovanou bez právneho dôvodu, ktorý sice nebol súdom ešte priznaný, avšak je predmetom prebiehajúceho konania. Ďalšie nevyhnuté podmienky pre zriadenie záložného práva však žalobca nespĺnil, keď neosvedčil existenciu bezprostrednej hrozby zmarenia exekúcie, tzn. budúcej možnosti uspokojenia spornej peňažnej pohľadávky žalobcu a nebola naplnená ani zásada proporcionality, keď súčasná výška spornej pohľadávky žalobcu aj s príslušenstvom, dosahuje menej ako 25 % hodnoty zálohu (trhovej ceny bytu žalovanej). Žalobca žiadnym spôsobom neosvedčil svoje tvrdenia o tom, že má informácie o krokoch žalovanej smerujúcich k predaju jej bytu Č.. XXX, keď je zrejmé, že žalovaná uvedený byt ponúka na prenájom. Navyiac, rovnaké tvrdenia uvádzal žalobca s odkazom na inzertné ponuky aj v obdobnom návrhu podanom súčasne so žalobou dňa 05.06.2019, pričom aj s odstupom času sa tieto tvrdenia žalobcu nepreukázali ako pravdivé, keď žalovaná je doposiaľ vlastníčkou uvedeného bytu. Rovnako súd s odkazom na závery súdov oboch inštancií uvedené v odôvodnení uznesenia, ktorými bol predchádzajúci, obdobný návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietnutý uviedol, že aj v prípade, že by mal súd za osvedčenú snahu žalovanej svoj byt č. XXX predat', neznamená to automaticky, že dôjde k zníženiu jej majetku, keď predajom bytu by získala dostatočný finančný majetok, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobcu. Vzhľadom na aktuálne ceny bytov v Bratislave a v danej lokalite, predpokladanú trhovú cenu bytu žalovanej cca 200.000 eur, vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu o kúpnej cene bytu č. XXX v sume 110.000 eur (nepreukázaným), v súvislosti s výškou hypotéky, zabezpečenou záložným právom na byt v prospech SLSP, a.s. (uvádzané v odvolaní žalobcu z 22.07.2019) možno konštatovať, že aj po prípadnom predaji bytu a uspokojení banky ako záložného veriteľa, je hodnota bytu žalovanej dostatočná na to, aby mohla byť z finančných prostriedkov získaných z prípadného predaja bytu uspokojená aj sporná peňažná pohľadávka žalobcu. Napokon žalobca napriek predchádzajúcim záverom odvolacieho súdu, ani pri podaní opätovného návrhu na zriadenie záložného práva na byt žalovanej, žiadnym spôsobom nekonkretizoval a ani neosvedčil, akým spôsobom ohrozuje budúcu exekúciu jeho pohľadávky voči žalovanej skutočnosť, že byt žalovanej č. XXX je zaťažený hypotekárnym úverom v prospech SLSP, a.s. Len samotný tento fakt, bez ozrejmiení, v akej výške žalobkyňa úver čerpala, ako ho splácala, resp. spláca a aký je zostatok jej dlhu voči záložnému veriteľovi - banke, nepostačuje pre záver o reálnosti a dôvodnosti obavy, že exekúcia spornej pohľadávky bude ohrozená.

9/Preto súd z dôvodu, že v danom prípade žalobca neosvedčil také správanie žalovanej, ktorým by znižovala hodnotu svojho majetku alebo ktorým by podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňovala svoje majetkové pomery, ako aj z dôvodu zjavného nepomeru hodnoty spornej peňažnej pohľadávky žalobcu (33.202,99 eur s príslušenstvom), ktorá by mala byť predmetom zabezpečenia, k hodnote zálohu (cca 200.000 eur), návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 29.10.2021 zamietol.

10/Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca namietajúc záver súdu prvej inštancie, že dostatočne neosvedčil existenciu bezprostrednej hrozby zmarenia exekúcie, a že nebola naplnená zásada proporcionality.

Podľa neho žalovaná vychováva dve nezaopatrené deti, jej príjem pozostáva najmä z rodičovskej dávky a výživného zasielaného žalobcom na spoločnú dcéru. O stanovení vyživovacej povinnosti na dvojročného syna žalovanej žalobca vedomosť nemá. Žalovaná je dlhodobo samoživiteľkou, sama si v plnej výške hradí všetky životné náklady, zaobstarala si motorové vozidlo značky BMW. Je teda pravdepodobné, že jej aktuálne nízke príjmy nepokryjú vysoký životný štandard žalovanej, ako aj splátky hypotéky. Jediným výlučným vlastníctvom žalovanej, o ktorom má žalobca vedomosť, je byt žalovanej, ktorý je zaťažený hypotékou. V čase, keď strany sporu boli životnými partnermi, pohľadávka žalovanej voči banke bola vo výške najmenej 110.000 eur, pričom nie je vylúčené, že žalovaná mohla časom požiadať o navýšenie hypotéky, čo však žalobca nevie preukázať, keďže tieto skutočnosti podliehajú bankovému tajomstvu. Ak by žalovaná byt predala, musela by najprv vyplatiť zostatok hypotéky, súd prvej inštancie však opomenul skutočnosť, že primárnym cieľom žalovanej by bolo zabezpečenie

adekvátneho bývania pre ňu a jej dve deti, a až následne vyrovnanie pohľadávky voči žalobcovi, ktorá aktuálne predstavuje cca 49.000 eur a ktorá každým mesiacom narastá o 1.200 eur a ďalšie príslušenstvo. Ak by sa aj žalovaná rozhodla byť nepredať, ale tento prenajať, príjem z nájmu vo výške cca 300 eur mesačne by rovnako žalovanej nepostačoval na vyrovnanie pohľadávky žalobcu. Ak by sa žalovaná rozhodla v byte bývať, jej aktuálny príjem by nepostačoval na úhradu mesačných splátok hypotéky a životných nákladov, už vôbec nie na úhradu pohľadávky žalobcu. Žalobca má teda za to, že existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie bola osvedčená, či už pre nízky príjem žalovanej, jej vysoký životný štandard, záväzky žalovanej, ktoré vo vzťahu voči žalobcovi plynutím času rastú, ako aj vo vzťahu k možnému uplatneniu škody žalobcom voči žalobkyni v súvislosti s neoprávneným užívaním nehnuteľnosti žalobcu žalovanou.

Pokiaľ súd konštatoval, že nariadenie zabezpečovacieho opatrenia by bolo v rozpore so zásadou proporcionality, keď aktuálna žalovaná pohľadávka dosahuje menej ako 25 % z hodnoty bytu žalovanej, opomenul skutočnosť, že na byte žalovanej je zriadené záložné právo banky na základe hypotekárneho úveru.

Žalobca sa domnieva, že zásah do majetkových pomerov žalovanej vo vzťahu k žalovanej pohľadávke je primeraný a neobmedzuje žalovanú nad mieru primeranú pomerom. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrejme zmenil a návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

11/Odvolací súd v zmysle § 329 ods. 1, § 344 CSP umožnil žalovanej vyjadriť sa k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, napadnutému uzneseniu súdu prvej inštancie a odvolaniu žalobcu.

12/Žalovaná podaním zo dňa 26.01.2022 poukázala na to, že žalobca totožný návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podal dňa 05.06.2019, tento bol súdom prvej inštancie zamietnutý a odvolací súd zamietavé uznesenie potvrdil. Vzhľadom na to, že žalobca vo svojom návrhu neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by predstavovali zmenu skutkových okolností významných pre rozhodnutie, návrh zamietajúce uznesenie súdu predstavuje prekážku rozhodnutej veci, aj z ktorého dôvodu mohol byť návrh žalobcu zamietnutý.

Žalovaná mala tiež za to, že žalobca neosvedčil dôvodnosť nároku uplatňovaného v konaní, žalovanej a ich spoločnej dcére umožnil užívanie predmetného bytu. Nepredložil pritom dôkaz, že by mala žalovaná za užívanie bytu uhrádzať komerčné nájomné, dohodou zo dňa 12.03.2018 sa zaviazal byť previesť na ich spoločnú maloletú dcéru. Podanie návrhu v tomto konaní považuje tak žalovaná za šikanóznny výkon práva a konanie v rozpore s dobrými mravmi. Stotožnila sa tiež so záverom súdu, že žalobca neosvedčil existenciu bezprostrednej hrozby zmarenia exekúcie. Žalovaná je momentálne na rodičovskej dovolenke, otec jej druhého dieťaťa sa o rodinu riadne stará a na rodinu riadne prispieva. Staršie motorové vozidlo si žalovaná musela zaobstarat' z dôvodu, že žalobca nedodrжал dohodu o užívaní motorového vozidla žalobcu žalovanou a automobil, ktorý po ich rozchode užívala, jej odobral. V ďalšom poukázala na všeobecne známu skutočnosť, že ceny nájmov za posledné roky klesli, priznaná pohľadávka by tak bola nižšia, naopak zostatková hodnota hypotéky žalovanej z dôvodu jej splácania neustále klesá. Napriek tomu priznanie nároku z bezdôvodného obohatenia v tomto prípade považovala žalovaná za v rozpore s dobrými mravmi.

Zásah do majetkových práv žalovanej požadovaným opatrením by bol neprimeraný aj z dôvodu, že zo záložnej zmluvy uzatvorenej za účelom čerpania úveru vyplýva pre žalovanú povinnosť nezriaďiť bez predchádzajúceho písomného súhlasu záložného veriteľa k zálohu záložné právo a to až do času úplného splatenia pohľadávky, v prípade porušenia tohto ustanovenia jej v zmysle článku IV ods. 4 zmluvy hrozí zmluvná pokuta vo výške zostatku úveru v čase, kedy nastane uvedená skutočnosť, čím nie je dotknutý nárok banky na náhradu škody.

Žalobca rovnako „opomenul“ uviesť skutočnosť, že svojím návrhom v konaní pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 24C/39/2019 (spor o vypratanie) dosiahol vydanie uznesenia zo dňa 26.11.2021, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zdržať sa nakladania s predmetnou nehnuteľnosťou. Zákaz nakladania ako aj zriadenie záložného práva by predstavoval neprimeraný zásah do vlastníckych práv žalovanej. Žalovaná preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

13/Odvolací súd potom preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

14/V prvom rade odvolací súd konštatuje, že z poznámky na LV č. XXXX pre kat. úz. X. H., týkajúcej sa bytu č. XXX, na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXXX, vchod V. Č. XX/E v Bratislave, vyplýva, že vo vzťahu k tomuto bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorého obsahom je zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou - bytom č. XXX na X. J., V. XX/E, a to do rozhodnutia vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Bratislava III (sp. zn. 24C/39/2019 zo dňa 26.11.2021, P-2371/2021). Aktuálne teda

žiadna obava z bezprostredného ohrozenia či zmarenia prípadnej exekúcie z dôvodu, že by žalovaná nakladala s bytom, nemôže existovať. Pre zabezpečovacie opatrenie, podobne ako pre neodkladné opatrenie, je však rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2, § 344 CSP).

15/Podľa § 343 ods. 1 až 3 CSP zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra. Výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

16/Z ust. § 343 ods. 1 CSP vyplýva, že základným predpokladom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, na ktoré sa primerane použijú stanovenia o neodkladnom opatrení obsiahnuté v § 324 a nasl. CSP, je obava veriteľa, že exekúcia bude ohrozená. Základným účelom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia preto je zvýšiť vymožitelnosť peňažnej pohľadávky veriteľa a obmedziť priestor dlžníka na zbavenie sa majetku, ktorý by inak bolo možné exekúciou postihnúť. Nariadenie zabezpečovacieho opatrenia súdom v podstate predstavuje zriadenie sudcovského záložného práva, ktoré by malo v prípade plurality záložných práv garantovať záložnému veriteľovi relevantné poradie. K jeho výkonu však môže veriteľ pristúpiť až po právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorým mu bude zabezpečovaná pohľadávka priznaná.

17/Na to, aby súd na návrh strany/účastníka konania mohol nariadiť zabezpečovacie opatrenie, musí byť (i) hodnoverne osvedčená existencia peňažnej pohľadávky žalobcu proti žalovanému a (ii) musí byť preukázaná dôvodná obava, že exekúcia tejto peňažnej pohľadávky bude ohrozená. Vychádzajúc z ustálenej judikatúry (k predbežným opatreniam podľa predchádzajúcej právnej úpravy v Občianskom súdnom poriadku) je tiež možné uvažovať o tretej podmienke, spočívajúcej v primeranosti zásahu do práv žalovaného vo väzbe na nárok žalobcu, ktorému sa opatrením poskytuje ochrana.

18/Osvedčovať úmysel dlžníka zbavovať sa svojho majetku bolo žiadúce za predchádzajúcej procesnej právnej úpravy (Občiansky súdny poriadok), kedy sa veriteľ domáhal nariadenia predbežného opatrenia ukladajúceho povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom vo vlastníctve dlžníka, pričom v takomto prípade dochádzalo k závažnejšiemu zásahu do vlastníckeho práva, ktorý v konečnom dôsledku obmedzoval dlžníka (vlastníka) vo výkone vlastníckeho práva. Práve z tohto dôvodu bolo potrebné dôslednejšie a precíznejšie osvedčovať skutočnosti, ktoré by takýto zásah do ústavou garantovaného práva odôvodňovali. Uvedené bolo dôvodom, prečo zákonodarca priorizuje v novej právnej úprave inštitút zabezpečovacieho opatrenia pred neodkladným opatrením, keď nariadením zabezpečovacieho opatrenia nedochádza k takému zásahu do výkonu vlastníckeho práva, ktorý by bol schopný obmedziť disponovanie (nakladanie) s vecami, právami alebo inými majetkovými hodnotami, ku ktorým bolo „sudcovské“ záložné právo zriadené. Cieľom a účelom zabezpečovacieho opatrenia (naproti účelu neodkladného opatrenia) je posilnenie postavenia veriteľa zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie pohľadávky veriteľa, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná (alebo už bola judikovaná), aby sa zamedzilo alebo znížilo možné nebezpečenstvo, že pohľadávka veriteľa nebude uspokojená, teda zvýšiť vymožitelnosť peňažnej pohľadávky veriteľa a obmedziť priestor dlžníka na zbavenie sa majetku, ktorý by inak bolo možné exekúciou postihnúť.

19/Podmienkou pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je „len“ obava, že exekúcia bude ohrozená a nie obava, že žalovaný bude mať v budúcnosti úmysel vedome ohroziť exekučné konanie tým, že nebude mať k dispozícii žiadny majetok postihnuteľný výkonom exekúcie. Otázka, či došlo alebo dôjde k úmyselnému zbavovaniu sa majetku na strane žalovaného na úkor žalobcu, je diametrálne odlišná od otázky, či došlo k ohrozeniu exekúcie. Otázka ohrozenia exekúcie je otázkou objektívnou. Zjednodušené povedané, ak vzhľadom na objektívne skutočnosti hrozí, že vo fáze núteného výkonu rozhodnutia nebude mať žalovaný relevantné aktíva, voči ktorým sa žalobca bude môcť uspokojiť, je tento test zjavne naplnený. Naopak, otázka úmyselného zbavovania sa majetku na úkor veriteľa je otázkou subjektívnou. Na naplnenie tohto testu je potrebné preukázať úmysel ako psychologickú kategóriu konajúceho. Úmysel sa typicky skúma pri trestnoprávnom skúmaní viny páchatela (a úmyselné zbavovanie sa majetku na úkor veriteľa by skutočne mohlo naplniť aj skutkovú podstatu trestného činu poškodzovania veriteľa). Ide teda o dve odlišné otázky a dva odlišné testy. Ustanovenie § 343 CSP ani nijaký iný právny predpis nenasvedčuje tomu, že by táto „obava“ musela spočívať výhradne v úmysle žalovaného zbavovať sa svojho majetku na úkor žalobcu. Inak povedané, je síce pravdou, že preukázanie úmyselného zbavovania sa majetku bez akýchkoľvek pochybností zakladá dôvodnú obavu, že exekúcia peňažnej pohľadávky bude ohrozená, exekúcia však bezpochyby môže byť ohrozená aj z iných dôvodov, ktorými sa súd prvej inštancie mal takisto zaoberať. CSP v žiadnom ustanovení nevyžaduje preukázanie úmyslu zbavovať sa majetku ako podmienku na vydanie zabezpečovacieho opatrenia. Ak by teda súd prvej

inštancie na vydanie zabezpečovacieho opatrenia preukázanie úmyslu na strane žalovaného vyžadoval, konal by bez opory v právnej úprave (arbitrárne).

20/Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia by mal súd prvej inštancie zohľadniť aj objektívnu skutočnosť, že žalobcovi (resp. všeobecne veriteľom) sa s pomerne veľkými ťažkosťami hodnoverne osvedčuje úmysel žalovaného (všeobecne dlžníkov) zbavovať sa svojho (exekúciou postihnuteľného) majetku, dôsledkom čoho je potom ohrozenie vymožiteľnosti pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní. Úmysel žalovaného spočívajúci v zbavovaní sa svojho majetku je všeobecne zistiteľný až vtedy, keď sa žalovaný svojho majetku zbaví a prevedie svoje vlastnícke práva na tretie osoby, čo má za následok to, že žalobca ako potencionálny záložný veriteľ si už nebude môcť svoju pohľadávku zabezpečiť, pretože nebude existovať spôsobilý predmet zálohu a ako oprávnený v exekučnom konaní si už nebude môcť svoju pohľadávku z takto „ušlého“ majetku uspokojiť. V prípade, ak žalovanému neprislúchajú a ani nikdy neprislúchali žiadne iné práva a majetkové hodnoty, resp. nevlastní a ani nikdy nevlastnil žiadne iné hnutel'né a nehnuteľné veci ako tú/tie, ku ktorým žalobca žiada zriadiť zabezpečovacie opatrenie, je pre žalobcu objektívne nemožné hodnoverne osvedčiť, že by žalovaný podnikal (mal v úmysle podnikat') kroky smerujúce k zbaveniu sa svojho majetku s úmyslom ohroziť vymožiteľnosť pohľadávok svojich veriteľov.

21/Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že názor prvoinštančného súdu, podľa ktorého k ohrozeniu exekúcie môže dôjsť len vtedy, keď sa žalovaná úmyselne zbavuje svojho majetku na úkor žalobcu, alebo bude osvedčený jej úmysel v budúcnosti zmariť exekučné konanie, sa významným spôsobom odkláňa od zákonného textu, existujúcej judikatúry ako aj názorov právnej vedy. Súd prvej inštancie však v odôvodnení uznesenia tento svoj odklon nijakým relevantným spôsobom nezdôvodnil, v dôsledku čoho je možné napádať rozhodnutie považovať za svojvoľné. Prvoinštančným súdom prezentovaný výklad „ohrozenia exekúcie rozhodnutia“ podľa názoru odvolacieho súdu prekračuje hranice ústavnosti, pretože vytvára pre žalobcu ako stranu civilného procesu také bariéry v prístupe k inštitútu zabezpečovacieho opatrenia (najmä nutnosť preukazovať úmysel na strane žalovanej), ktoré znemožňujú k nemu prístup, a tým významným spôsobom bráni právu žalobcu na zabezpečenie jeho pohľadávky a materiálnemu výkonu spravodlivosti.

22/Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade žalobca podaným návrhom základné predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia osvedčil, keď sa domáhal jeho nariadenia z dôvodu obavy, že exekúcia bude ohrozená. Žalobca osvedčil tak existenciu pohľadávky, ktorá môže byť súdom pozitívne judikovaná (to nakoniec konštatoval už súd prvej inštancie), ale i existenciu dôvodnej obavy, že exekúcia môže byť ohrozená, ktorú dôvodnú obavu z ohrozenia exekúcie u žalovanej vzbudzuje skutočnosť, že nie je v súčasnosti (okrem predmetného bytu) vlastníkom žiadneho iného nehnuteľného majetku (vychádzajúc z informácií zverejnených v katastri nehnuteľností), resp. hodnotnejšieho hnutel'ného majetku, ale i skutočnosti ďalšie, podľa ktorých žalovaná ako samoživiteľka vychováva dve nezaopatrené deti, pričom nebolo preukázané, že by jej príjem bol nadštandardný. Na druhej strane je žalovaná povinná primárne splatiť banke zostatok hypotekárneho úveru, ktorá skutočnosť vylučuje záver o neprimeranosti zásahu do práv žalovanej vo väzbe na nárok žalobcu, ktorému sa opatrením poskytuje ochrana.

23/Zabezpečovacie opatrenie podľa Civilného sporového poriadku je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v jeho priebehu nastať. Nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi. Ním nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodovať v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov. Civilný sporový poriadok umožňuje v prípade zmeny pomerov jednak zrušiť z tohto dôvodu už nariadené zabezpečovacie opatrenie alebo naopak, napriek skoršiemu zamietnutiu návrhu na jeho vydanie, dovoľuje ho v prípade zmeny skutkových okolností významných pre rozhodnutie, vydať, pretože takéto skoršie právoplatné rozhodnutie nezakladá prekážku rozhodnutej veci (§ 329 ods. 3 CSP). Nie je teda vylúčené, aby žalobca znova požiadal o vydanie zabezpečovacieho opatrenia v prípade zmeny skutkových okolností významných pre rozhodnutie, ku ktorým patrí aj výška zabezpečovanej pohľadávky (aktuálne 33.202,99 eur s príslušenstvom, v čase rozhodovania o skoršom návrhu predstavovala tvrdená výška pohľadávky sumu 10.841,20 eur).

24/Námietka žalovanej, že zo záložnej zmluvy uzatvorenej za účelom čerpania úveru vyplýva pre žalovanú povinnosť nezriadiť bez predchádzajúceho písomného súhlasu záložného veriteľa k zálohu záložné právo a to až do času úplného splatenia pohľadávky, a v prípade porušenia tohto ustanovenia jej v zmysle článku IV ods. 4 zmluvy hrozí zmluvná pokuta vo výške nesplateného zostatku úveru, je nedôvodná, keď v prípade nariadenia zabezpečovacieho opatrenia súdom nejde o zriadenie záložného

práva dlžníkom, a nejedná sa teda ani o porušenie zmluvne dohodnutých povinností žalovanej voči banke.

25/Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potom, na rozdiel od súdu prvej inštancie, považoval za dostatočne osvedčené predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pričom nariadením tohto opatrenia nevznikne žalovanej žiadna zásadná ujma (je tak zachovaná zásada proporcionality). Poukazujúc na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým tento návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol, zmenil podľa § 388 CSP tak, že navrhované opatrenie nariadil.

26/Vzhľadom na skutočnosť, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bol podaný v rámci konania o veci samej, o trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania o nariadení zabezpečovacieho opatrenia rozhodne súd prvej inštancie aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP).

27/Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).